

ILIANA DUMITRESCU
NICOLETA CIOBANU
VASILE MOLAN

AVIZAT
MEN

Matematică

4

Teorie și exerciții

Cuprins

Unități de învățare

Unitatea 1

AM ÎNVĂȚAT ÎN CLASA A III-A

► *Povești școlărești*

Unitatea 2

NUMĂRĂM ȘI CALCULĂM PÂNĂ LA 1 000 000

► *Împreună cu ceilalți*

Unitatea 3

ÎNMULȚIM ȘI ÎMPĂRTIM PÂNĂ LA 1 000 000

► *Dorințe împlinite*

Unitatea 4

INVESTIGĂM ȘI CALCULĂM

► *Jocurile copilăriei*

Lecții

1	Numerele naturale de la 0 la 10 000	6
2	Operații cu numere naturale	7
3	Figuri și corpuri geometrice	8
4	Unități de măsură	9
5	Date	10
6	Fracții	11
7	Test de evaluare	12
1	Numerele naturale de la 0 la 1 000 000	14
2	Compararea și ordonarea numerelor naturale	16
3	Rotunjirea numerelor naturale	17
4	Scrierea numerelor cu cifre romane	18
5	Calcularea unor intervale temporale. Axa timpului	19
6	Adunarea fără trecere peste ordin	20
7	Scăderea fără trecere peste ordin	21
8	Aflarea unui termen necunoscut. Metoda balanței	22
9	Aflarea unui număr necunoscut. Metoda mersului invers	23
10	Adunarea cu trecere peste ordin	24
11	Scăderea cu trecere peste ordin	26
12	Recapitulare	28
13	Test de evaluare	30
1	Înmulțirea și împărțirea. Proprietăți	32
2	Ordinea efectuării operațiilor. Parantezele rotunde	33
3	Înmulțirea cu 10, 100, 1 000	34
4	Împărțirea la 10, 100, 1 000	35
5	Metrul. Multipli și submultipli	36
6	Înmulțirea unui număr mai mic decât 1 000 000 cu un număr de o cifră	38
7	Înmulțirea unui număr mai mic decât 1 000 000 cu un număr de două cifre	39
8	Înmulțirea unui număr mai mic decât 1 000 000 cu un număr de trei cifre	40
9	Împărțirea cu rest	41
10	Împărțirea unui număr mai mic decât 1 000 la un număr de o cifră, cu rest 0	42
11	Împărțirea unui număr mai mic decât 1 000 la un număr de o cifră cu rest diferit de 0	43
12	Împărțirea SZU : ZU cu rest 0	44
13	Împărțirea SZU : ZU cu rest diferit de 0	45
14	Împărțirea unui număr mai mic decât 1 000 000 la un număr de o cifră	46
15	Împărțirea unui număr mai mic decât 1 000 000 la un număr de 2 cifre	47
16	Recapitulare	48
17	Test de evaluare	49
1	Organizarea datelor în tabele	50
2	Citirea și utilizarea unui grafic	51
3	Ordinea efectuării operațiilor. Folosirea parantezelor pătrate	52
4	Rezolvarea problemelor prin metoda reprezentării grafice	54
5	Poligoane	56
6	Perimetru	57
7	Recapitulare	58
8	Test de evaluare	60

Unități de învățare

Unitatea 5 CONSTRUIM ÎNTREGUL DIN PĂRȚI ➤ Vise însorite

Lecții

1	Unghiuri drepte, ascuțite, obtuze	62
2	Drepte perpendiculare. Drepte paralele	63
3	Paralelogramul. Rombul	64
4	Cercul	65
5	Aria unei suprafețe	66
6	Scrierea și citirea fracțiilor	68
7	Fracții echivalentare, subunitare, supraunitare	69
8	Compararea și ordonarea fracțiilor	70
9	Adunarea și scăderea fracțiilor cu același numitor	71
10	Scrierea procentuală	73
11	Recapitulare	74
12	Test de evaluare	76

Unitatea 6 MĂSURĂM ȘI CALCULĂM ➤ Universul celor mici

1	Localizarea într-o rețea de pătrate	78
2	Axa de simetrie	79
3	Unități de măsură pentru masă	80
4	Unități de măsură pentru volumul lichidelor	82
5	Cubul	84
6	Volumul cubului	85
7	Leul și banul	86
8	Euro și eurocentul	87
9	Ceasul	88
10	Cronometrul	89
11	Probleme care se rezolvă prin metoda comparației	90
12	Recapitulare	92
13	Test de evaluare	93

Unitatea 7 CONSTRUIM MACHETE PENTRU VIITOR ➤ Călătorind prin lume

1	Paralelipipedul	94
2	Volumul paralelipipedului	95
3	Piramida	96
4	Cilindrul	97
5	Conul. Sfera	98
6	Metoda mersului invers	99
7	Metoda balanței. Aflarea numărului necunoscut	100
8	Recapitulare	102
9	Test de evaluare	104

Unitatea 8 AM ÎNVĂȚAT ÎN CLASA A IV-A ➤ Imaginația creatoare

1	Testul 1. <i>În excursie!</i>	106
2	Testul 2. <i>Bun venit în București!</i>	112
	Răspunsuri	118

- Numere și operații cu numere
- Elemente intuitive de geometrie
- Organizarea și reprezentarea datelor
- Unități și instrumente de măsură
- Recapitulare
- Test de evaluare

Salut!

Bine te-am găsit! Eu sunt spiridușul Istețel, iar anul acesta te însoțesc cu drag prin lumea fascinantă a matematicii. Împreună vom descoperi lucruri noi și interesante, precum și rețete minunate de folosire a lor în viața de zi cu zi. Iată **competențele** pe care le vei dobândi în acest an.

1. Identificarea unor relații/regularități din mediul apropiat

- Vei explica modele/regularități pentru crearea de raționamente proprii.
- Vei genera modele repetitive.

2. Utilizarea numerelor în calcule

- Vei recunoaște numerele naturale din concentrul 0 – 1 000 000 și fracțiile cu numitorii mai mici sau egali cu 10, respectiv egali cu 100.
- Vei compara și ordona numere naturale în concentrul 0 – 1 000 000, respectiv fracții care au numitorii mai mici sau egali cu 10 sau egali cu 100.
- Vei efectua adunări, scăderi, înmulțiri și împărțiri cu numere naturale în concentrul 0 – 1 000 000.
- Vei efectua înmulțiri de numere în concentrul 0 – 1 000 000, când factorii au cel mult trei cifre și împărțiri la numere de o cifră sau de două cifre.

3. Explorarea caracteristicilor geometrice ale unor obiecte localizate în mediul apropiat

- Vei localiza obiecte și simboluri în diverse reprezentări.
- Vei explora caracteristicile, relațiile și proprietățile figurilor și corpurilor geometrice.

4. Utilizarea unor etaloane convenționale pentru măsurări și estimări

- Vei utiliza instrumente și unități de măsură în situații concrete.
- Vei efectua calcule cu unități de măsură, inclusiv transformări ale acestora.

5. Rezolvarea de probleme în situații familiare

- Vei utiliza termeni și simboluri matematice, în rezolvarea și compunerea de probleme cu raționamente diverse.
- Vei înregistra în tabele date observate din cotidian și culese din realitate și le vei reprezenta grafic.
- Vei rezolva probleme cu operațiile aritmetice studiate.

I 1. Numerele naturale de la 0 la 10 000

Exersez!

1. Zâna Toamnei a sosit și frunzele le-a vrăjit! Ea frumos le-a tot pictat și zilnic le-a numărat.

a) Scrie cu cifre câte frunze a pictat Zâna în fiecare zi.

trei mii
douăzeci și trei

Miercuri

nouă mii
o sută nouă

Joi

două mii
treizeci

Vineri

șase mii
doi

Luni

opt mii
două sute

Marți

șapte mii săse sute
treizeci și cinci

Sâmbătă

două mii
nouă

Duminică

b) Colorează, respectând codul de culori.

• cel mai mare număr par • cel mai mic număr par • cel mai mic număr impar • cel mai mare număr impar

c) Completează numărul corespunzător și compară, utilizând semnele <, > sau =.

Miercuri

Joi

Miercuri

Vineri

Duminică

Vineri

d) Ordenează crescător numerele pe care le-ai scris la punctul a).

--	--	--	--	--	--

2. Scrie toate numerele de

patru cifre care se pot

forma folosind o singură dată
fiecare dintre cifrele date.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Descoperă câte grame cântărește fiecare dovleac.

Cel mai mic număr
par care are cifra
miilor 2

g

Cel mai mic număr
impar format
din 4 cifre

g

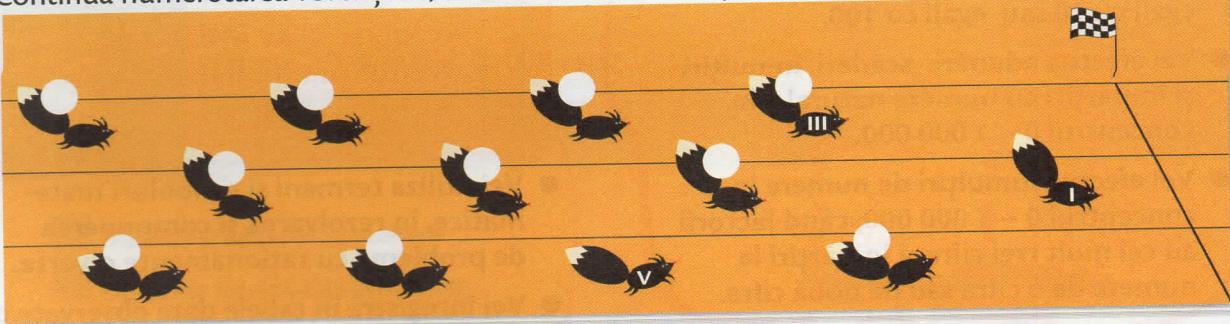
Cel mai mic număr
impar format din
4 cifre diferite

g

Cel mai mic număr
par care are cifra
sutelor 8

g

4. Continuă numerotarea veverițelor, în ordinea în care au ajuns la linia de sosire, folosind cifre romane.

5. Identifică frunza fiecărei alune.

XXX

XXVII

XXV

XVIII

XIX

XXIII

XVII

IX

25

30

27

19

17

9

18

23

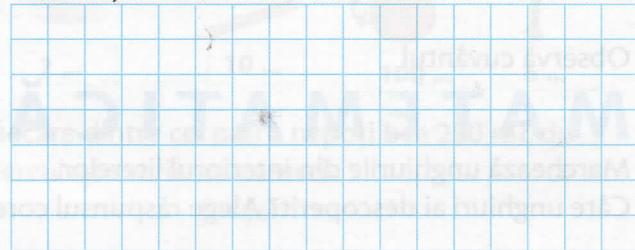
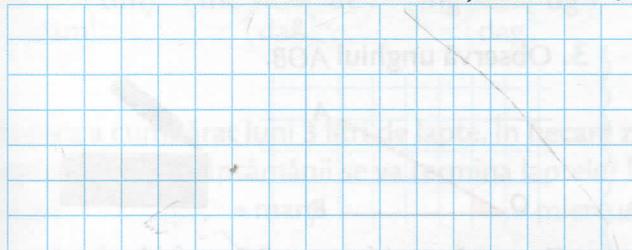

2. Operații cu numere naturale

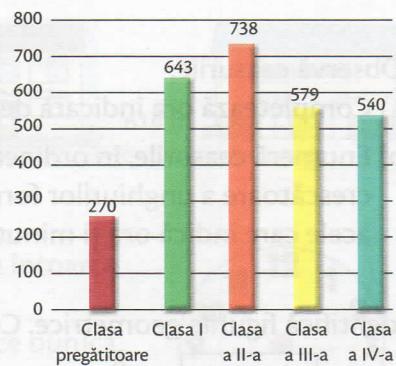
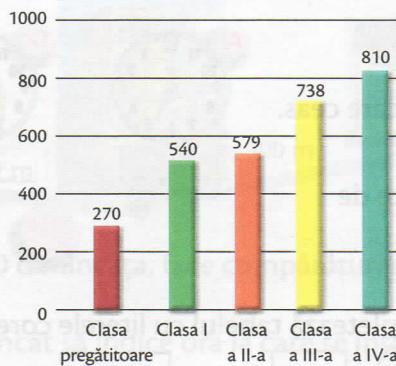
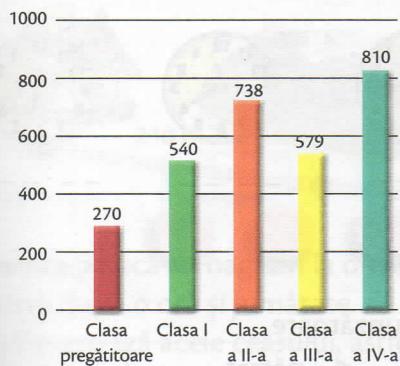
Exersez!

Clopoțelul a sunat și la școală ne-a chemat!

1. La școala lui Andrei sunt înscrisi 270 de elevi în clasa pregătitoare, un număr dublu de elevi în clasa I, iar în clasa a II-a, cu 198 de elevi mai mult decât în clasa I. În clasa a III-a, numărul de elevi este cu 159 mai mic decât numărul elevilor din clasa a II-a, iar în clasa a IV-a, numărul de elevi este egal cu suma dintre numărul elevilor înscrisi în clasa pregătitoare și în clasa I.
- Află numărul de elevi înscrisi în fiecare clasă.
 - Află numărul total de elevi înscrisi în clasele primare din școala lui Andrei.

- c) Alege graficul în care este reprezentat corect numărul elevilor din fiecare clasă.

- d) Încercuiește varianta corectă.

- Diferența dintre numărul elevilor înscrisi în clasa a IV-a și cel al elevilor înscrisi în clasa a II-a este:
 172 72 82 182
- Numărul elevilor înscrisi în clasa a III-a este mai mare decât cel al elevilor din clasa pregătitoare cu:
 209 309 29 409
- Totalul elevilor din clasele a II-a și a III-a este:
 317 1317 1217 1117
- Totalul elevilor din clasele I, a II-a și a III-a este:
 1978 1457 1857 1957

2. Rezolvă exercițiile propuse de colegii lui Andrei.

$$5 + 5 \times (12 + 4 : 2) : 10$$

$$76 - 2 \times (25 + 35 : 7) + 2 \times 12$$

$$18 : 2 + 4 + 5 \times 2 + 24 : 4 - 72 : 9$$

$$5 : 5 + 20 : 5 + 10 \times 5 - 12 - 16 : 4$$

$$(95 - 34 - 47) \times 6 - 7 \times 8 + 5 \times 2$$

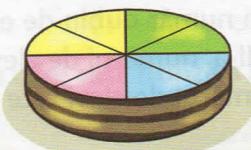
$$2567 + 12 \times 5 - 81 : 9 + 10 \times 14$$

3. Figuri și corpuri geometrice

Exersez!

1. Indică, pentru fiecare imagine, numărul de unghiuri pe care le observi.

2. Observă cuvântul

MATEMATICĂ

Marchează unghiurile din interiorul literelor.

Câte unghiuri ai descoperit? Alege răspunsul corect.

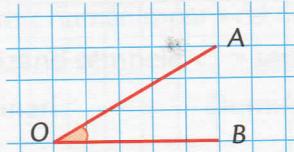
- a) 21 b) 22 c) 25 d) 29 e) Altă variantă

4. Observă ceasurile.

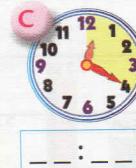
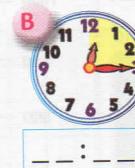
a) Completează ora indicată de fiecare ceas.

b) Enumera ceasurile, în ordinea crescătoare a unghiurilor formate de acele care indică ora și minutele.

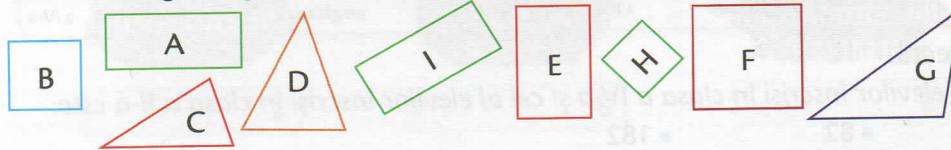
3. Observă unghiul \widehat{AOB} .

Trasează semidreapta OC, astfel încât să obții un unghi mai mic decât unghiul dat.

5. Identifică figurile geometrice. Completează tabelul cu literele corespunzătoare.

pătrat	
dreptunghi	
triunghi	

6. a) Continuă fiecare desen pentru a obține figura geometrică indicată.

Notează cu litere figurile obținute.

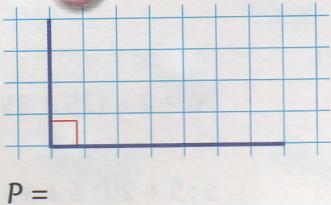
b) Măsoară cu rigla și completează

perimetrul fiecărei figură, după model.

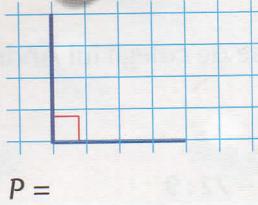
$P = \underline{\quad} \text{ cm}$ sau

$P = \underline{\quad} \text{ cm și } \underline{\quad} \text{ mm.}$

A dreptunghi

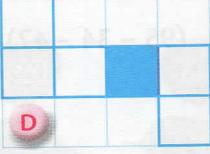
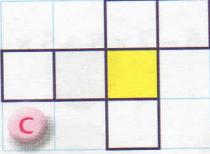
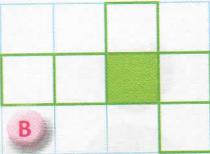
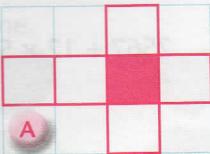
B pătrat

C triunghi

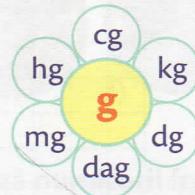
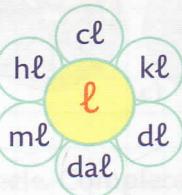
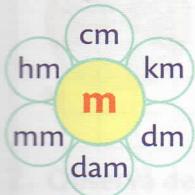
7. Colorează cu aceeași culoare fețele opuse ale fiecărui cub desfășurat.

4. Unități de măsură

Exersez!

1. Colorează cu roșu petalele pe care sunt scriși multiplii și cu albastru petalele pe care sunt scriși submultiplii unităților de măsură indicate.

2. Alege și completează unitatea de măsură potrivită: m, cm, ml, l, kg, g.

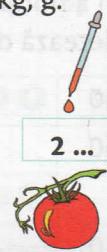
2 ...

8 ...

10 ...

2 ...

5 ...

3. Bunica a cumpărat luni 3 litri de lapte. În fiecare zi, fiecare dintre cei patru nepoți bea 250 ml de lapte. În ce zi a săptămânii se va termina laptele? Încercuiește varianta corectă.

- luni
- marți
- miercuri
- joi

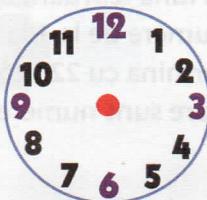
4. Calculează câți metri parurge bunica până la magazin pentru a cumpăra lapte.

5. Bunica pleacă la magazin la ora 8:00 dimineață, face cumpărături și se întoarce acasă după o oră și jumătate.

- Desenează acele ceasului, astfel încât să indice ora la care se întoarce bunica.
- Completează ora pe ecranul ceasului electronic.

— : —

6. De la piață, bunica a cumpărat 2 kg de gutui, de două ori mai multe kilograme de pere, iar mere, de trei ori mai mult decât cantitatea de gutui. Ea a mai cumpărat zahăr de trei ori mai puțin decât cantitatea totală de fructe cumpărate. Ce cantitate de fructe și ce cantitate de zahăr a cumpărat bunica?
*Dezvoltă problema, adăugând o întrebare.

7. Bunica a pregătit prăjituri pentru cei patru nepoți, după rețeta alăturată. Completează în tabel cantitățile necesare pentru numărul de persoane indicat în fiecare coloană.

2 persoane	6 persoane	8 persoane	? persoane
făină			
zahăr			
unt			
lapte			300 ml

Rețeta bunicii

INGREDIENTE
300 g făină,
100 g zahăr,
200 g unt,
120 ml lapte

5. Date

Exersez!

Florin a realizat un grafic în care a notat numărul de flori distribuite de o seră într-o săptămână.

1. Știind că Florin a notat cu 100 de flori și cu 10 flori, completează datele corespunzătoare în tabel.

Luni	340	
Marți	540	
Miercuri		
Joi	410	
Vineri		
Sâmbătă	300	

2. Care este numărul total de flori distribuite într-o săptămână?

3. În ce zi s-au distribuit cele mai multe flori? Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

a) luni b) marți c) miercuri d) joi

4. Săptămâna următoare, sera a distribuit un număr de flori, aflat printre cele de mai jos, care are pe locul unităților un număr cu 4 mai mare decât cel scris pe locul sutelor.

Câte flori s-au distribuit? Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

a) 1 258 b) 2 367 c) 2 580 d) 1 470

5. În luna februarie, Florin a numerotat toți clienții cu numere de la 1 la 5 000. Clienții al căror număr se termina cu 225 câștigau un cadou.

Care sunt numerele clienților câștigători?

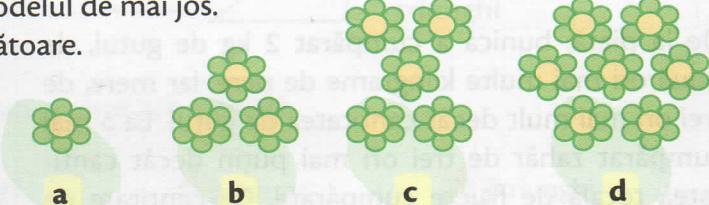
6. Florin a realizat aranjamente florale după modelul de mai jos.

a) Completează tabelul cu datele corespunzătoare.

Aranjament	a	b	c	d
Număr de flori	1	3		

b) Completează propoziția următoare.

Al cincilea aranjament va avea _____ flori.

c) Desenează următoarele două aranjamente.

